

17. MAI 1814

Norge var **ikke** et selvstendig land i årene 1380 til 1814. Norge var i **UNION** med Danmark. Kongen over begge landene bodde i Danmark, og det var på en måte Danmark som bestemte over Norge i alle disse årene.

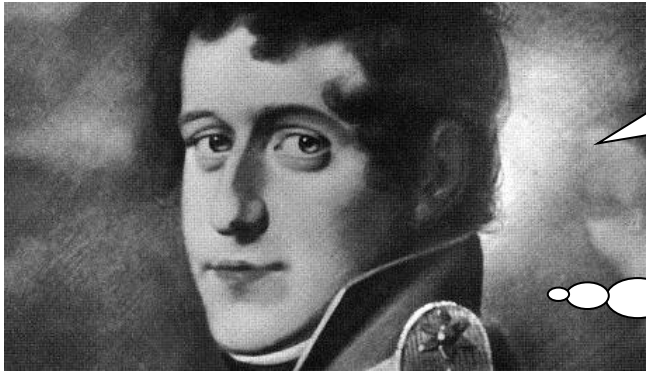
Det var mange **konflikter** i Europa i årene 1800-1814. Disse konfliktene kalles Napoleonskrigene. For å få en slutt på krigene, lagde flere land en avtale 14. januar 1814. Denne avtalen ble laget i den tyske byen Kiel, og kalles derfor Kielfreden, eller Kiel-traktaten. Et av vilkårene i denne avtalen var at Danmark måtte gi fra seg Norge til Sverige!

Nyheten om Kielfreden vakte sinne i Norge. Stattholderen, prins Christian Frederik, satte seg i spissen for en norsk **selvstendighetsbevegelse**. Siden den svenske hæren under Karl Johan fortsatt var med i kampene på Kontinentet, fikk nordmennene tid til å organisere motstanden. Prins Christian Frederik kalte sammen den grunnlovgivende Riksforsamlingen på Eidsvoll.

Eidsvollsbygningen skrev seg inn i norsk historie da Carsten Anker stilte sitt store og prektige hus til disposisjon for Riksforsamlingen i 1814.

17. mai 1814 ble Grunnloven undertegnet og Christian Frederik valgt til norsk konge.

Kong
Christian
Frederik

Valgspråk:
Gud og
fædrelandet

I juli 1814 gikk Sverige til krig for å tvinge Norge inn i unionen, slik det var bestemt i Kiel-traktaten. De svenske troppene var overlegne i antall og erfaring og rykket raskt frem i Østfold. Etter to uker måtte Norge be om forhandlinger, og våpenstillstand ble inngått ved Mossekonvensjonen 14. august. **Konvensjonen innebar at Norge måtte godta en union med Sverige.** Norge fikk beholde sin nye Grunnlov, men de forandret den litt. Christian Frederik måtte overgi sin utøvende makt til Stortinget og forlate landet. Den forandrede Grunnloven ble vedtatt 4. november 1814, og samme dag valgte Stortinget kong Carl XIII av Sverige til ny norsk konge.

17. maitog

Det er ikke mange andre land enn Norge som har barnetog på nasjonaldagen sin!

Bildet er fra 1910 og
er lånt fra Oslo
bymuseum!

Barnetoget den 17. mai ble første gang gjennomført i Oslo i 1870.

Bjørnstjerne Bjørnson var den som fikk det gjennomført, etter en idé av skolebestyrer P. Quam. Quam hadde allerede i 1869 gjennomført et tog med barna fra sin skole. Det første barnetoget talte omkring 1200 gutter, for jentene fikk ikke være med i toget før flere år etter.

Nasjonalsangen vår

I **1864** var Bjørnstjerne Bjørnson ferdig med teksten til **"Ja, vi elsker dette landet"**.

Sangen ble skrevet til feiringen av 50-årsjubileet for Grunnloven.

Richard Nordraak har komponert melodien til sangen. Han var Bjørnsons fetter, og laget melodi til flere av diktene til Bjørnson. Han er aller mest kjent for å ha laget melodien til nasjonalsangen vår.

Om flagget vårt

Det er Fredrik Meltzer som har tegnet flagget vårt. Det sies at flagget egentlig er et produkt av en barnetegning. Meltzers sønn tegnet tilfeldigvis noe blått på det hvite da han tegnet det danske flagget.

Det er en kjent sak at fargene rødt, hvit og blått er kjent som **"Frihetens farger"**. Mange frie land brukte disse fargene, og derfor ble de brukt også i vårt flagg. Meltzer tok hensyn til fargene i nabolandenes flagg. Danmark har rødt i flagget, og det fikk vi i Norges flagg. Sverige har blått, så den fargen passet også.

Norsk **unionsflagg**

1844-1899. Dette flagget ble kalt **"Sildesalaten"**.

I 1898 ble det tillatt å bruke det flagget vi bruker i dag.

Det ble Norges offisielle flagg fra 1905.

I 1905 var unionen med Sverige over.

Spørsmål fra teksten. Svar med HEL setning i boka di:

- 1.) Når var Norge i union med Danmark (fra årstall - til årstall)?
- 2.) Hvilken dato og i hvilket år ble det bestemt at Danmark måtte gi Norge til Sverige?
- 3.) Hvorfor tror du at de ble sinte i Norge da Norge ble gitt til Sverige?
- 4.) Når ble Grunnloven undertegnet?

- 5.) Hvem ble konge i Norge 17. mai 1814?
- 6.) Hvem eide huset på Eidsvoll hvor Grunnloven ble undertegnet?
- 7.) Hvorfor gikk Sverige til krig mot Norge i juli 1814?
- 8.) Når ble det første 17. mai-barnetoget gjennomført i Oslo?
- 9.) Hvem hadde ideen til det første 17. maitoget?
- 10.) Hvem har skrevet **tekst** og hvem har skrevet **melodi** til Norges nasjonalsang "Ja, vi elsker"?
- 11.) Hvem har tegnet det norske flagget?
- 12.) Hvilke farger er **Frihetens farger**?
- 13.) Se på bildet av "Sildesalaten". Hva tror du mønsteret øverst til venstre i flagget symboliserer?
- 14.) Når var unionen med Sverige over?

